

نۆزك يوردى

ناشرى : نۆزك يوردى

مديرى : آق جورە اوغلى يوسف

۱۲۶ سايى ۱۱ جلد ۵ تىل

۱۳۳۳ ئاينى ۱۳۳۳

۲۲ سايى ۱۳۳۳

تورک یوردی

تورک لک فائده سنه جالیشیر اون بش کونده بر چیقار

یل ۵ - جلد ۱۱ - صانی ۱۰

• کانون ثانی ۱۳۳۲

ملی خطبه لر

قورولوش بایرامی

کچن ۱۱ کانون اول سنه ۳۳۳ جمعه ایرتسی کونی دولتک قورولوش کونی شرفته «تورک اوجاغنده» حمدالله
سبحی بک طرفندن سولطه نیلن نطقدن ضبط اولمشدر:

محترم اقدیلر!

یکی بر محاربه سنه سنک سوکنده تاریخمزک بر صحیفه سنی دها چویریوروز. کچیردیکمز سنه، کور-
رولتوری، اوغولتیلریله، یاواش یاواش اوزاقلاشان بر فیروطنه، بر قاسیرغه کبی ماضی یه ونسیانه دوغرو
کیدبور. کچیردیکمز سنه، اقللری قاپانان، کولکری قارارنان معظم بر تابوت حالنده کیدیور. و بونک
آرقه سنده بوتون بر بشریتک اوزون اوزادی یه باقان متحسر بر نکاهی وار. هر دقیقه بر آرز دها
نسیانه وسسز لکه دالهرق، ماضینک اونوقتان مزادلقلرینه دوغروکیدن بو اولوم محفظه سنک ایچنده،
بزدن و محارب ملتارک کولکلرندن قوبارلمش ملیونلرجه دلی قانلینک صوغومش قیلری وسونمش
کوزلری وار. قانلرنده حیاتک صیجاقلی بر دنبره دورمش کچ قانلیر، سودالر ورؤیالر اوکنده بر دنبره
سونمش وقارارمش رنکارنک کچ کوزلر. کچیردیکمز سنه اوموزلرینک اوستنده عزیز بر نعل ایل،
یچلمش، پارچه لاش بر امید حمله سیله کیدیور. ملی و مبارک دعواش یولنده قربان ایتدیکمز یوز
بیکلرجه قرده شک شهید روحلری، شیمدی اولوم روز کارلرینه قایلیمش وغفران سمارینه دالمش؛
تر و تازره بر شفق بولوطی حالنده کیدیور. اونلرک روحی، تورک ملتک روحندن قوپان بو روح ونور
دالغه سی، بر عمانه قاووشمق اوزره کیدیور. تورک سلطنتی زمانک چوللری اورتیه سنده ابدی بر
اهرام کبی دورور. تورک سلطنتی زمانک مسافه لری اوجنده، کندیته وصول ممکن اولمیان یالچین بر
آطه حالنده در. اونک اطرافنده اونک بقا ونجاتی ایچین بیکلرجه سنه دنبری عمرلری قانا ایتمش
میلیونلرجه شهیدلر مرکز روحلرندن متشکل بر عمان وار. بر تخنکاهک صرب و یالچین ساحلری اطرافنده
چیرینوب چارینان بر عمان، آنکینلردن آنکینلره صالوب کیدن، آغیزلری اسکی بر داستانی صایبقلا-
یان دالغه لردن یایله، فیزیل بر شهادت دکری. او یکی دالغه، بو اسکی عمانه قاووشمق اوزره کیدیور.
اقدیلر!.. بو کونکی حرب، اوروپا مدینتک نه اینانماز بر قدرته، نه ا کریمز بر اراده یه مالک اولدیغی
حیرتلر و پره چک بر صراحت و شدتله اثبات ایتدی. رفاه و سعادتک هر جنسی طاتمش قوص قوجه
ملتله وطنلرینک محرابی اوکنده، اونلرک شرف ونجاتی ایچین سنه لردر، ملیونلرجه چوجوقلری
یاتوروب کیدیور، هر ملتک قدسی دعواسی اورتیه آتمش کوزلرکنه حبران ومقتون اولمه مق آلدن
کله یین بر قهرمانلقه، سسمز، شکابتسز اوغراشوب دوریور؛ شالک سیدسلرنده، دکرلره
ودنیالره حاکم بر جبروت ایل قورولمش دوران آنکیز سلطنتی، متفق ملتلی یانغیندن بر چنبر ایچنده

قاووروب بوغۇق ایچین بزمه قومشواولان ویا اوزاق یاقین بوتون مملکتلری بربری آردنجه طوتوشدیریور.
بر یانغین سونمه دن یکی بر یانغینک دها بوکسلدیکنی کوریور. یدیوز الی میلیونلق بر عالمک اوستده، بر
قیامت سمانی، باقیردن قیزغین بر سما وار. او، عنود وثابت، عصرلر کورمش بوتون عنفه لرینی،
مؤسسہ لرینی ده ویرمک اگ قیدسز وحر بر حیاتدن بر عسکری ملت حیاته کچیور. وهر کون یکی بر
ملتی، ایستریسته مز، حرب و تولوم یرلرینه سور وکلیور. عسکرلک ایچنده دوغان هر کوزلککه، بر
عسکر ملتک چوجوغی صفیله مجلوب اولمقدن کندینی قورتارامایان روح، فرانسه نلک کوستردیکی
قهرمانلق تجلیسنه قارشى بوتون کینلری، بوتون صوصامش خصوصتلرینه رغماً اگ بویوک، اگ درین
حرمتی دویور. فقط بالقان محاربه سنده کی سفیل و زبونکش فرانسه یی اونوتمام. شهرلریمک اوسته فرانسه
مطبوعاتک حقارتی، کفری بر فیرطنه حالنده کلوب دوکولوردی. فرانسه غزته لرینک هزیمتلمز
دائر بویوک حرفلره یازدقلری خبرلر، آجی ایله قتلص ایتش یوزلر مزه قارشى نصل گوردی؟... رمضانده
منارلر آردنه ایشیقندن حرفلره، یازدیغمز بویوک یازیلرکی، هر تورک مغلوبیتک خبری ایچین ایچین
ایشیلدايان ایری حرفلره، غزته لک وسعتلرنده بر اوجدن او براوجه آصیلردی. بونک ایچین فرانسه نلک
بو کونکی قهرمانلغه قارشى دویدیغمز تقدیر ایله برابر ایچمدن حایقیریورم:

یان، دها یان!.. بیک کره دها خراب اول!... دیگر طرفده روس دگرینک دالفه لری سکون
بولیور. قیریلان، چکیلن، تکرار و تکرار کلن دالفه لر، کور و انکین بر عنصر، مدوجذر حالنده
افقلدن افقلمه چارپوب دوریور. صوکره دنیا نلک بوتون دگرلرندن و بوتون اقلیملرندن کلن صایسز قوتلر
اورته سنده، بولوطلر اورته سنده برداغ کی یو کسه لن قورقونج و محشم آلمانیا. بوتولوم سنه لرینک طوب طرافه لری
شکلنده دویدیغمز اضطراب صدالری ایچنده دنیا ایچین یکی بر طالع، یکی بر بشریت دویغیور. بو کون
ملتیز سکر جبهه ده بر داستان حیاتی یاشایور. اسکی معبودلره نذر ایدیلن قربانلرکی، تورک آنالری،
تورک وطنه نذرایتدکلری چوجوقلری یوزبیکلرجه کوتوروب قربان ایدیورلر. ایتالیانلره، انکلیزلره رسمی
تبلیغلر نده برده آفریقاجبه لرندن بحث ایتدیرن تورک اراده سنک بو کون نه لر خلق ایتدیکنی دوشونیور میسکر؟
باشقه لرینک بزدن بکله مک، کندیمک اگ کوزل بر خیال ایله ینه کندمزدن اومغه جسارت ایدم.
میه جکمز مدهش بر عزم و قرار حیاتی ایچنده یز. هانی دون، غافل و دوشکون منظره لرینه قارشى:
«دویان یوق، آکلایان یوق، آلدیران یوق...» دییه حایقیردیغمز مملکت، هانی سیرینه دالیدیغمز وقت،
روحزک ایچنده باشی کوکلره قالدیران کدرلرک اوزون اوزون اولودیغی ضعیف و بیچاره مملکت؟...
کچیردیکمز محاربه لر، کوزلر مزک اوکنه ییغیلان قارائنقلری یاقدی: و بزکندمزی کوردک ادراک ایتدک.
اقتدیلر، بردستور حالنده دینیر که کندینی دویان بر ملت، احما ایدمک ممکن اولمایان برشیدر. استانبول
سورلرینک دیننده دشمن صولوغنی دویدیغمز دقیقه لرده، روحلر مزک کوستردیکی لوحه یی بر دفعه دها
ذهنک زده اویاندیریکز. ایچمزدده آفاق اوستنده دوران برشی قالمشی ایدی؟... دها کونش دوغمه دن
اول، اووالر قارا کلقدده ایکن، تپه لری، ایلك آیدینلنی کورن داغلرکی، آره مزده باشلرنده امیدک ایشینی
سونمه مش کیمسه لر واردی. شیمدی او ایشیق اووالره ایتمش، بوتون ملتی استیلا ایتشدیر. بر اعدام
کوملکنی دوشوندورن عسکر البسه لرینک ایچنده او قدر کوزلله شن تورک ده لی قانلیلرینک بو قدر

مبذول بر صورتده آقان قانی، یاقین بر کونده بر شفق اولاجقدر. افقلرمزك آرقه سندن تورک و طتنه
نجات کوتی مژده لهین بویوک بر شفق حالده تکرار دوغه جقدر.
افندیلر !..

شیمدی خطابی، سلطان عثمانک دها دون چتالجه طویلرینی دویمش متأذی قبرینه توجیه ایدیورم:
پادشاهم، سلطنتک، شرف و حقک ایچین دوکولن قانلرله قازانديغمز ظفرلری، ملتک، بیک کره مبارک
وعزیز قبرینه آرمغان قیلدی. عرقکک شهیدلری، چناق قلعه، کوه الاماره، آذربایجان، دوبریجه، غالیچیا
ظفرلرینی آیری آیری برهاله شکنده قبریکک آياقلری اوچنه کتیروب تقدیم ایتدی. پادشاهم !.. شیمدی
بزی عفو ایتدک و مسعودسک دکلی؟. تورک اوجاغی، کعبه کبی بویوک و قدسی طانیدینی اولوو مرقدیکک
اشیکنی اوبه رک تهلکه دن قورتاردیغک نورک تارینحک دها بیکلرجه حر و مسعود سنه لر ادراک ایتمه سنه
دعا ایدر.

آرقداشلر، خطابی شیمدی سزه توجیه ایدیورم: عددلری اکیلمش، فقط قیمتلری بوتون
زیانلرمزی تلافی ایده جک قدر آرتمش و بزه نفسمزه اعتمادک الک یوکسک، الک فیضلی درجه سنی و یرمش
غازیلرمزی یقین کونلرده محاربه قورشونلریله ده لشمش شرفلی بایراقلری آلتنده، محاربه صدمه لر یله آزلش
بورولری، ترامپتلیله ظفر نغمه لرینی چالارق شهرلر مژده سلاملاق، قوجا قلامق تمیسیله، سزی ده
تبریا، و تسعید ایدیور، سزه ده بر جوق ای، بختیار و شرفلی سنه لر دیلیورم.

صمد الله صبحی

ادیات

قارده شک تورکوسی [۱]

عرب کنجلی

تورک و عرب ایی قاردهش،
وطن ایکینک اوی .
قلبلرنده عینی آتش
صاجار مقدس آلهوی.

ویر آلکی، عرب کنجی !
سنگ روحک صاف برانجی .

[۱] «تورک یوردی» و «تورک اوجاغی» اداره هیئتلی اعضا: نندن اولوب سوریه، فلسطین و هجازی زیارت ایدنه ن استانبول
هیئت آراسنده بولونان جلال ساهر بکک تورک و عرب قارده شلکینی مترنم اولان بو شعری عربجه ترجمه سیله برابر
«بیروت» غزنه سنده انتشار ایتشدی، بر تورک ملیتچیسنگ عرب عنصرینه قارشى تحسسلرینی کوستردیککی ایچون بزه
اقتباس ایدیور. - ت. ی.